Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2025/2095(INI)

3.6.2025

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie opracowania nowej strategii UE na rzecz walki z ubóstwem
(2025/2095(INI))

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Sprawozdawca: João Oliveira

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE 8

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Opracowanie nowej strategii UE na rzecz walki z ubóstwem
(2025/2095(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,

– uwzględniając Europejski filar praw socjalnych i dotyczący go plan działania, wraz z wyznaczonymi w nim głównymi celami na 2030 r. oraz tablicą wskaźników społecznych UE,

– uwzględniając deklarację z Porto z 8 maja 2021 r., zobowiązania odnowione na Forum Społecznym w Porto w 2023 r. oraz deklarację z La Hulpe z 16 kwietnia 2024 r.,

– uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, przyjętej w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r.,

– uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka, przyjętą w Nowym Jorku 20 listopada 1989 r.,

– uwzględniając Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych ONZ przyjęty w Nowym Jorku 16 grudnia 1966 r.,

– uwzględniając Europejską kartę społeczną przyjętą w Turynie w 1961 r.,

– uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, przyjętą w Nowym Jorku 13 grudnia 2006 r.,

– uwzględniając rezolucję ONZ z 18 grudnia 2019 r. w sprawie praw dziecka,

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów,

– uwzględniając zalecenie Komisji 2013/112/UE z dnia 20 lutego 2013 r. zatytułowane „Inwestowanie w dzieci: przerwanie cyklu marginalizacji”,

– uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie wysokiej jakości systemów wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie powszechnego dostępu do godnych i przystępnych cenowo mieszkań,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 lutego 2021 r. w sprawie ograniczenia nierówności ze szczególnym uwzględnieniem ubóstwa osób pracujących,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie europejskiej

gwarancji dla dzieci,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 listopada 2023 r. w sprawie ograniczenia nierówności i wspierania włączenia społecznego w czasach kryzysu z myślą o dzieciach i ich rodzinach,

– uwzględniając komunikat Komisji z 24 marca 2021 r. pt. „Strategia UE na rzecz praw dziecka”,

– uwzględniając zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci,

– uwzględniając komunikat Komisji z 7 czerwca 2023 r. w sprawie kompleksowego podejścia do zdrowia psychicznego,

– uwzględniając komunikat Komisji z 5 marca 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025”,

– uwzględniając komunikat Komisji z 7 października 2020 r. pt. „Unia równości: unijne ramy strategiczne na rzecz równouprawnienia, włączenia społecznego i udziału Romów”,

– uwzględniając komunikat Komisji z 3 marca 2021 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030”,

– uwzględniając zalecenie Rady z 30 stycznia 2023 r. w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie,

– uwzględniając projekt opinii Europejskiego Komitetu Regionów z 17 czerwca 2025 r. w sprawie strategii Unii Europejskiej na rzecz walki z ubóstwem,

– uwzględniając sprawozdania specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. skrajnego ubóstwa i praw człowieka;

– uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Sieci Przeciwdziałania Ubóstwu (2025 r.) pt. „Towards the Eradication of Poverty” [W kierunku wyeliminowania ubóstwa],

– uwzględniając sprawozdanie organizacji ATD Fourth World (2025 r.) pt. „Paving the Way towards an EU Anti-Poverty Strategy!” [Torując drogę ku strategii UE na rzecz walki z ubóstwem],

– uwzględniając sprawozdania organizacji Social Platform (2025 r.) zatytułowane „EU Anti-Poverty Strategy” [Strategia UE na rzecz walki z ubóstwem] i „A post-2027 Multiannual Financial Framework for Social Europe” [Wieloletnie ramy finansowe na rzecz Europy socjalnej na okres po 2027 r.],

– uwzględniając raport Eurochild (2022 r.) pt. „(In)visible children – Eurochild 2022 report on children in need across Europe” [(Nie)widoczne dzieci – raport Eurochild z 2022 r. na temat dzieci w potrzebie w Europie],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A10-000/2025),

A. mając na uwadze, że ubóstwo stanowi naruszenie praw człowieka i praw narodów, oraz mając na uwadze, że konieczność wyeliminowania ubóstwa wymaga bardziej sprawiedliwego podziału bogactwa i strategii politycznych gwarantujących niepodzielny i powszechny charakter praw politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

W kierunku strategii na rzecz wyeliminowania ubóstwa

1. wzywa Komisję Europejską do przedstawienia strategii na rzecz walki z ubóstwem („strategia”) zawierającej jako wytyczne i cele ogólne:

   a) uznanie ubóstwa za naruszenie praw człowieka i praw narodów;
   b) wyznaczenie celu pilnego wyeliminowania ubóstwa najpóźniej do 2035 r.;
   c) odpowiednią koordynację między UE a państwami członkowskimi, a także z regionami, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady pomocniczości, aby osiągnąć ten cel;
   d) kompleksowe i zintegrowane podejście do strategii politycznych i środków walki z ubóstwem oraz cel wyeliminowania ubóstwa jako przekrojowe kryterium polityki sektorowej;
   e) udział osób dotkniętych ubóstwem w określaniu, wdrażaniu i ocenie ukierunkowanych na nich strategii politycznych w odpowiedni, skuteczny i przejrzysty sposób;

Sprawiedliwszy podział bogactwa

2. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby wdrożyły cel pełnego zatrudnienia jako wytyczną dla polityki gospodarczej i społecznej;

3. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby promowały politykę ochrony i propagowania praw pracowniczych oraz podnoszenia jakości zatrudnienia, w tym stabilne stosunki pracy, sprawiedliwe wynagrodzenia, godne i bezpieczne warunki pracy oraz dostęp do ochrony socjalnej;

4. zaleca, aby Komisja i państwa członkowskie przeanalizowały utworzenie instrumentu walki z ubóstwem przez powszechne urzeczywistnienie prawa do pracy i celu pełnego zatrudnienia, ze szczególnym uwzględnieniem walki z bezrobociem i niepełnym zatrudnieniem;

5. wzywa Komisję do przedstawienia inicjatywy w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie społeczne i zawodowe oraz przyczyniającego się do wyeliminowania ubóstwa, przy jednoczesnym poszanowaniu kompetencji państw członkowskich, krajowej specyfiki systemów ochrony socjalnej i zasady pomocniczości;

Gwarancja niepodzielnego i uniwersalnego charakteru praw politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych

6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwalczania ubóstwa przez promowanie polityki zapewniającej niepodzielny i uniwersalny charakter praw politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

7. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby znacznie zwiększyły inwestycje publiczne w strategie polityczne gwarantujące powszechne i bezpłatne usługi publiczne wysokiej jakości, biorąc pod uwagę ich wkład w przerwanie cykli ubóstwa, w tym w takich kwestiach jak edukacja, opieka zdrowotna, ochrona socjalna, a także powszechny dostęp do godnych warunków mieszkaniowych, wody i urządzeń sanitarnych, energii, transportu, form aktywności kulturalnej i rekreacyjnej;

8. apeluje do Komisji, aby wspierała państwa członkowskie w promowaniu polityki mieszkaniowej zapewniającej powszechny dostęp do tego prawa i uwzględniającej w szczególny sposób kwestię osób w kryzysie bezdomności; wzywa Komisję do opracowania planu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wszystkich obywateli państw członkowskich UE, w tym do utworzenia dodatkowego i specjalnego funduszu UE na rozbudowę i renowację publicznych zasobów mieszkaniowych;

9. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby przyjęły skuteczne środki służące wdrożeniu zasady równego wynagrodzenia za tę samą pracę, co przyczyni się do zwalczania nierówności i dyskryminacji zawodowej, w szczególności w odniesieniu do kobiet;

10. wzywa państwa członkowskie do opracowania strategii politycznych wzmacniających prawa dotyczące macierzyństwa, ojcostwa i rodzicielstwa, aby promować równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, ułatwić kobietom powrót do pracy po ciąży i urlopie macierzyńskim oraz zagwarantować odpowiednie warunki do karmienia piersią w miejscu pracy;

11. wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania powszechnego dostępu do publicznej, przystępnej cenowo i charakteryzującej się wysoką jakością opieki zdrowotnej dla matek, noworodków i dzieci;

12. apeluje do państw członkowskich, aby wzmocniły publiczne, powszechne i solidarne systemy zabezpieczenia społecznego w celu zagwarantowania pełnej i skutecznej ochrony socjalnej pracownikom i emerytom oraz zapobiegania ubóstwu;

13. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby rozważyły tzw. ukryte aspekty ubóstwa, zwalczały stygmatyzację osób doświadczających ubóstwa i niekorzystanie z dostępnych świadczeń społecznych, a także uwzględniły fakt, że osoby starsze, osoby z niepełnosprawnością, osoby samotnie wychowujące dzieci, mniejszości etniczne lub migranci to grupy bardziej zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym;

14. zaleca, aby państwa członkowskie zwiększyły wsparcie dla rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji za pomocą usług społecznych w zakresie zdrowia psychicznego i opieki psychologicznej;

Walka z ubóstwem przez pogłębianie demokratycznego uczestnictwa politycznego

15. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby zapewniły odpowiednie, skuteczne i

przejrzyste mechanizmy uczestnictwa politycznego osób doświadczających ubóstwa w podejmowaniu decyzji, wdrażaniu i ocenie skierowanych do nich strategii politycznych na różnych szczeblach procesu podejmowania decyzji;

16. zaleca organizację corocznej konferencji służącej ocenie wdrażania strategii, skierowanej do szerokiego i zróżnicowanego grona odbiorców, w tym do osób doświadczających ubóstwa;

17. uważa, że Komisja powinna wzmocnić środki wspierania różnego rodzaju organizacji społecznych zaangażowanych w walkę z ubóstwem i zapobieganie mu;

Właściwa koordynacja między instytucjami i odpowiednie zasoby budżetowe

18. uważa, że powodzenie strategii będzie również zależało od prawidłowej koordynacji na różnych poziomach podejmowania decyzji i działań;

19. uważa, że należy odpowiednio określić zakres odpowiedzialności (na szczeblu UE, państw członkowskich i regionów) w odniesieniu do realizacji celu wyeliminowania ubóstwa, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady pomocniczości;

20. apeluje do Komisji, aby w strategii zawarła horyzontalną zasadę uwzględniania wpływu polityki sektorowej na ubóstwo, w tym obowiązkową analizę skutków ex ante;

21. zaleca, aby w Komisji Europejskiej wyznaczono osobę odpowiedzialną za strategię, a także by każde państwo członkowskie wyznaczyło krajowego koordynatora i opracowało krajowy plan działania, angażując w jej realizację władze lokalne i regionalne oraz organizacje zaangażowane w walkę z ubóstwem i zapobieganie mu;

22. wzywa do wzmocnienia kolejnych wieloletnich ram finansowych (WRF) oraz do lepszego wykorzystania EFS+, EFRR, FEAD i FAMI, tak aby wesprzeć strategie polityczne przyczyniające się do wyeliminowania ubóstwa;

23. przypomina, że należy pilnie zwiększyć finansowanie gwarancji dla dzieci za pomocą specjalnego budżetu w wysokości co najmniej 20 mld euro; nalega na włączenie tego specjalnego budżetu do przyszłych WRF w ramach EFS+.

UZASADNIENIE

We wniosku dotyczącym sprawozdania uznano ubóstwo za naruszenie praw człowieka i praw narodów oraz stwierdzono, że prawa te – polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne – muszą być w pełni przestrzegane, gdyż są uniwersalne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane, co powinno stanowić centralny element polityki walki z ubóstwem.

Ubóstwo i wykluczenie społeczne odzwierciedlają nierówny podział bogactwa, zarówno pod względem dochodów, jak i majątku.

Ze względu na wiele czynników leżących u podstaw ubóstwa oraz na jego wielowymiarowe przejawy potrzebna jest polityka ukierunkowana na spójność społeczną i zapobieganie pogłębianiu się nierówności. Skuteczna walka z ubóstwem wymaga zintegrowanego podejścia, działającego kompleksowo u źródeł tego zjawiska za pomocą strategii politycznych, które nie prowadzą do podziału ani fragmentacji ubóstwa i w których nie postrzega się go jako zjawiska społecznego występującego naturalnie czy nierozerwalnie.

W 2024 r. ubóstwo lub wykluczenie społeczne groziło 93,3 milionom osób w UE (21,0 % ludności). Ryzyko ubóstwa lub wykluczenia społecznego w UE było wyższe w przypadku kobiet (21,9 %) niż mężczyzn (20,0 %). W UE status zawodowy miał duży wpływ na wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, który waha się od 10,9 % w przypadku pracowników najemnych do 66,6 % w przypadku bezrobotnych. W 2024 r. 21,9 % ludności UE żyjącej w gospodarstwach domowych z dziećmi na utrzymaniu było zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

W ostatnich latach na szczeblu UE odnotowano regres w niektórych obszarach: wskaźniki dotyczące odsetka dzieci zagrożonych ubóstwem – ubóstwo dzieci wzrosło z 23,6 % w 2019 r. do 24,2 % w 2024 r., a także skuteczność ochrony socjalnej w ograniczaniu ubóstwa – zmniejszyła się ona w latach 2021–2024 z 37,1 % do 34,4 %.

W Planie działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych, przyjętym w 2021 r., wyznaczono ograniczony cel zmniejszenia do 2030 r. liczby osób doświadczających ubóstwa o 15 mln, w tym o 5 mln w przypadku dzieci. Gdyby uwzględnić tylko ten cel, około 78 mln osób, w tym 15 mln dzieci w UE, nadal byłoby wówczas zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Zdaniem sprawozdawcy istotne jest zatem, aby na szczeblu państw członkowskich i Unii Europejskiej wyeliminowanie ubóstwa zostało uznane za cel polityczny postępu społecznego, czy to w strategii Unii Europejskiej na rzecz walki z ubóstwem i związanych z nią krajowych planach działania, czy też podczas przeglądu Europejskiego filaru praw socjalnych.

Uznaje się również, że cel ten należy w pełni uwzględnić we wszystkich politykach sektorowych. Należy wziąć pod uwagę konkretny wpływ, jaki decyzje sektorowe mogą mieć na ubóstwo, a także na potrzebę ich koordynacji. W związku z tym za istotne uznaje się wprowadzenie analizy ex ante wpływu polityk sektorowych na ubóstwo.

Dane statystyczne potwierdzają, że dostęp do zatrudnienia, sprawiedliwe wynagrodzenia i transfery socjalne mają znaczący wpływ na zmniejszenie zagrożenia ubóstwem.

Ujawniają one jednak również trudną sytuację pracowników dotkniętych ubóstwem ze względu na niskie płace, niepewność zatrudnienia, brak ciągłości w wykonywaniu pracy lub jej niepełny charakter.

Ponadto podkreślają, że w przypadku kobiet poziom ubóstwa jest wyższy niż w przypadku mężczyzn w wyniku dyskryminacji i nierówności, na przykład ze względu na większe trudności w dostępie do zatrudnienia, rozpiętości płacowe, mniejszą intensywność pracy, krótszą karierę zawodową, różnice w wartości emerytur i świadczeń socjalnych, nierówny podział obowiązków opiekuńczych i domowych oraz trudności w dostępie do konkretnej opieki zdrowotnej.

Zdaniem sprawozdawcy pod wpływem strategii Komisja i państwa członkowskie powinny uznać cel pełnego zatrudnienia za wytyczną dla polityki gospodarczej i społecznej.

W tym kontekście należy promować i wspierać strategie polityczne mające na celu poprawę jakości zatrudnienia i warunków pracy, przeanalizować stworzenie instrumentu walki z ubóstwem przez umożliwienie powszechnego korzystania z prawa do pracy oraz realizację celu pełnego zatrudnienia, a także przedstawić inicjatywę w następstwie zalecenia Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie społeczne i zawodowe oraz przyczyniającego się do wyeliminowania ubóstwa.

Aby zapewnić pełną i skuteczną ochronę socjalną pracowników oraz zapobiegać ubóstwu, państwa członkowskie powinny wzmocnić publiczne, powszechne i solidarne systemy zabezpieczenia społecznego.

Zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie powinny przyjąć skuteczne środki służące wdrożeniu zasady równego wynagrodzenia za tę samą pracę, co przyczyni się do zwalczania nierówności i dyskryminacji zawodowej, w szczególności w odniesieniu do kobiet.

Państwa członkowskie powinny zwrócić szczególną uwagę na gwarancję powszechnego dostępu do publicznej, przystępnej cenowo i charakteryzującej się wysoką jakością opieki zdrowotnej dla matek, noworodków i dzieci, a także na opracowywanie strategii politycznych wzmacniających prawa dotyczące macierzyństwa, ojcostwa i rodzicielstwa, aby promować równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, ułatwić kobietom powrót do pracy po ciąży i urlopie macierzyńskim oraz zagwarantować odpowiednie warunki do karmienia piersią w miejscu pracy.

Należy również wziąć pod uwagę, że osoby starsze, osoby z niepełnosprawnością, osoby samotnie wychowujące dzieci, mniejszości etniczne lub migranci to grupy bardziej zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, a dzieci migrantów są nadmiernie reprezentowane w grupie zagrożonej ubóstwem, co wymaga uwzględnienia ich szczególnej sytuacji w działaniach na rzecz przeciwdziałania i zapobiegania ubóstwu.

Ubóstwo dzieci wynika z ubóstwa rodzin, a brak kompleksowego rozwiązania prowadzi do obecności ubóstwa przez całe życie (najpierw w dzieciństwie, później w pracy i wreszcie na emeryturze) i zwiększa prawdopodobieństwo międzypokoleniowego utrwalenia się ubóstwa.

14 czerwca 2021 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie europejskiej gwarancji dla dzieci, aby zapewnić dzieciom w potrzebie dostęp do kluczowych usług, na przykład bezpłatnych usług opieki i edukacji we wczesnym dzieciństwie, bezpłatnej edukacji (w tym dodatkowych zajęć

w szkołach i co najmniej jednego zdrowego posiłku w ciągu dnia szkolnego), bezpłatnej opieki zdrowotnej, zdrowego żywienia i odpowiednich warunków mieszkaniowych.

Zdaniem sprawozdawcy temu istotnemu aspektowi walki z ubóstwem dzieci w UE musi towarzyszyć specjalny przydział środków budżetowych w przyszłych wieloletnich ramach finansowych w wysokości co najmniej 20 mld EUR, co zapewni środki finansowe z budżetu UE na wsparcie krajowych planów działania dotyczących gwarancji dla dzieci.

Innym problemem, który należy rozważyć, jest przeciwdziałanie stygmatyzacji i dyskryminacji osób doświadczających ubóstwa.

Nierzadko walka z ubóstwem napotyka przeszkody takie jak koncepcje polityczne stygmatyzujące i dyskryminujące osoby doświadczające ubóstwa. Osoby te wskazuje się – niezgodnie z prawdą – jako korzystające z przywilejów i praw, których rzekomo odmawia się innym obywatelom. Często słyszy się, że konkretne strategie polityczne i środki na rzecz walki z ubóstwem w różnych jego wymiarach to dowód przywileju, z którego miałyby korzystać osoby doświadczające ubóstwa.

W innych sytuacjach to właśnie rozwiązania służące zwalczaniu ubóstwa prowadzą do stygmatyzacji osób doświadczających ubóstwa. Przykładem tego jest częsta gettoizacja w odniesieniu do osób doświadczających ubóstwa odbywająca się w dzielnicach społecznych, co nawet pod względem zagospodarowania przestrzennego i organizacji miast przyczynia się do ich wykluczenia społecznego.

Ustanowienie strategii UE na rzecz walki z ubóstwem powinno obejmować środki służące przeciwdziałaniu stygmatyzacji i dyskryminacji osób doświadczających ubóstwa oraz zagwarantowaniu, że walka z ubóstwem ma na celu ich integrację społeczną przez rozwiązanie kwestii tzw. ukrytych aspektów ubóstwa i niekorzystania z dostępnych świadczeń społecznych.

Podstawą walki z ubóstwem musi być promowanie polityki zapewniającej niepodzielny i uniwersalny charakter praw politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych. Polityka ta zapewnia rozwiązania strukturalne mające ogólny wpływ na spójność społeczną oraz przeciwdziałające stygmatyzacji i dyskryminacji osób doświadczających ubóstwa, a także niewłaściwym podejściom, takim jak kryminalizacja ubóstwa. Rozwiązaniom tym powinny towarzyszyć natychmiastowe lub jednorazowe środki wsparcia, jeżeli jest to konieczne, aby odpowiednio uwzględnić specyfikę słabszych grup społecznych.

W tym kontekście należy zapewnić inwestycje publiczne w strategie polityczne gwarantujące powszechne i bezpłatne usługi publiczne wysokiej jakości, biorąc pod uwagę ich wkład w przerwanie cykli ubóstwa, w tym w takich kwestiach jak edukacja, opieka zdrowotna, usługi społeczne, woda i urządzenia sanitarne, a także powszechny dostęp do godnych warunków mieszkaniowych, energii, transportu, żywności, form aktywności kulturalnej i rekreacyjnej.

Komisja powinna wspierać państwa członkowskie w promowaniu polityki mieszkaniowej zapewniającej powszechny dostęp do tego prawa, z uwzględnieniem konkretnych środków na rzecz osób w kryzysie bezdomności. Komisja powinna opracować plan na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wszystkich obywateli UE, obejmujący utworzenie dodatkowego i specjalnego funduszu UE na rozbudowę i renowację publicznych zasobów mieszkaniowych.

Sprawozdawca uważa, że problemy psychologiczne wynikające z ubóstwa i wykluczenia społecznego nie zostały w wystarczającym stopniu uwzględnione w strategii Komisji w zakresie zdrowia psychicznego i w krajowych planach działania. W związku z tym zaleca państwom członkowskim podjęcie konkretnych działań w tym zakresie.

Opierając się na założeniu, że ubóstwo stanowi naruszenie praw człowieka, kluczowe znaczenie ma ustanowienie mechanizmów uczestnictwa osób doświadczających ubóstwa w określaniu, wdrażaniu i ocenie skierowanych do nich strategii politycznych. Ustanowienie takich mechanizmów powinno mieć na celu zwiększenie zaangażowania demokratycznego, upodmiotowienia i pozycji społecznej osób doświadczających ubóstwa, a także zagwarantowanie bardziej skutecznych i sprawiedliwych wyników tych strategii politycznych.

Sprawozdawca uważa również, że powodzenie strategii będzie zależało od prawidłowej koordynacji na różnych poziomach podejmowania decyzji i działań, a zatem należy jasno i odpowiednio określić zakres odpowiedzialności (na szczeblu UE, państw członkowskich i regionów) w odniesieniu do realizacji celu wyeliminowania ubóstwa, przy poszanowaniu zasady pomocniczości.

Sprawozdawca sugeruje organizację corocznej konferencji służącej ocenie wdrażania strategii, skierowanej do szerokiego i zróżnicowanego grona odbiorców, w tym do osób doświadczających ubóstwa.

W oparciu o pozytywne doświadczenia związane z gwarancją dla dzieci zaleca się, aby w Komisji Europejskiej wyznaczono osobę odpowiedzialną za strategię, a także by każde państwo członkowskie wyznaczyło krajowego koordynatora i opracowało krajowy plan działania, angażując w jej realizację władze lokalne i regionalne oraz organizacje zaangażowane w walkę z ubóstwem i zapobieganie mu.

W strategii UE na rzecz walki z ubóstwem należy dostrzec i wspierać działania różnego rodzaju organizacji społecznych zaangażowanych w zwalczanie ubóstwa i zapobieganie mu, w tym bezpośrednie wsparcie dla osób doświadczających ubóstwa.

Następne wieloletnie ramy finansowe powinny odegrać ważną rolę we wzmacnianiu strategii politycznych i pomocy społecznej, co przyczyni się do wyeliminowania ubóstwa przez znaczne wzmocnienie i lepsze wykorzystanie EFS+, EFRR, FEAD i FAMI.